

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
บทที่	
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
ขอบเขตการศึกษา	6
วิธีการศึกษา	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1. บททั่วไป.....	8
1.1 ภาษีที่จัดเก็บในประเทศไทย	8
1.1.1 ภาษีที่จัดเก็บโดยราชการส่วนกลาง	10
1.1.1.1 ภาษีที่จัดเก็บโดยกรมสรรพากร	10
1.1.1.2 ภาษีที่จัดเก็บโดยกรมสรรพสามิต	13
1.1.1.3 ภาษีที่จัดเก็บโดยกรมการปกครอง	17
1.1.1.4 ภาษีที่จัดเก็บโดยกรมการขนส่งทางบก.....	18
1.1.2 ภาษีที่จัดเก็บโดยราชการส่วนท้องถิ่น	19
1.2 ขอบเขตของข้อพิพาททางภาษี.....	21
1.3 แนวความคิดทั่วไปและความสำคัญของการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษี ในฝ่ายปกครองของประเทศไทย.....	23
1.3.1 แนวความคิดทั่วไปเกี่ยวกับการอุทธรณ์ในฝ่ายปกครอง	23

1.3.2	ความหมายของการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครอง	25
1.3.3	วิวัฒนาการของการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครอง	26
1.3.4	ความสำคัญของการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครอง	28
1.4	หลักกฎหมายปกครองที่นำมาใช้กับการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครอง.....	29
1.4.1	หลักความโปร่งใสในทางปกครอง.....	30
1.4.2	หลักความเสมอภาค.....	31
1.4.3	หลักการพิจารณาทางปกครอง.....	32
1.4.3.1	หลักการไม่มีส่วนได้เสียและหลักความเป็นกลาง.....	33
1.4.3.2	หลักการรับฟังข้อเท็จจริงและหลักการไต่สวน.....	34
1.4.3.3	หลักการให้เหตุผล.....	36
1.4.3.4	หลักความชัดเจน แน่นนอนและคาดหมายได้.....	37
1.4.3.5	หลักการไม่ยึดแบบพิธี หรือหลักไม่มีการสร้างชั้นตอน โดยไม่จำเป็น หรือไม่สร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกิน สมควร.....	39
1.4.3.6	หลักความชอบด้วยกฎหมาย หลักการคุ้มครองความ เชื่อถือและไว้วางใจ และหลักการคุ้มครองประโยชน์ สาธารณะ.....	40
2.	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองของประเทศไทย.....	42
2.1	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองตามประมวลรัษฎากร.....	42
2.1.1	ข้อพิพาททางภาษีที่ต้องอุทธรณ์ตามประมวลรัษฎากร.....	42
2.1.2	การยื่นอุทธรณ์.....	43
2.1.2.1	ผู้มีสิทธิอุทธรณ์.....	43
2.1.2.2	แบบคำอุทธรณ์.....	45
2.1.2.3	สถานที่ยื่นอุทธรณ์.....	45
2.1.2.4	กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์.....	47
2.1.3	การพิจารณาอุทธรณ์.....	48

2.1.3.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	48
2.1.3.2 กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์	50
2.1.3.3 ขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์.....	52
2.1.3.4 กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	53
2.1.3.5 การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	53
2.1.4 ผลของการอุทธรณ์.....	54
2.2 การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติภาษี	
สรรพสามิต พ.ศ. 2527	55
2.2.1 ข้อพิพาททางภาษีที่ต้องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติภาษี	
สรรพสามิต พ.ศ. 2527	56
2.2.2 การคัดค้านการประเมิน.....	56
2.2.2.1 การยื่นคัดค้าน	57
2.2.2.1.1 ผู้มีสิทธิยื่นคัดค้าน	57
2.2.2.1.2 แบบคำคัดค้าน.....	57
2.2.2.1.3 สถานที่ยื่นคัดค้าน.....	57
2.2.2.1.4 กำหนดเวลายื่นคัดค้าน.....	58
2.2.2.2 การพิจารณาคัดค้าน	58
2.2.2.2.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาคัดค้าน.....	58
2.2.2.2.2 กระบวนการพิจารณาคัดค้าน	60
2.2.2.2.3 ขอบเขตในการพิจารณาคัดค้าน.....	62
2.2.2.2.4 กำหนดเวลาพิจารณาคัดค้าน	62
2.2.2.2.5 การแจ้งผลการพิจารณาคัดค้าน.....	63
2.2.2.3 ผลของการยื่นคัดค้าน.....	63
2.2.3 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์.....	64
2.2.3.1 การยื่นอุทธรณ์.....	65
2.2.3.1.1 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์	65
2.2.3.1.2 แบบคำอุทธรณ์	65
2.2.3.1.3 สถานที่ยื่นอุทธรณ์.....	66
2.2.3.1.4 กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์.....	66

2.2.3.2 การพิจารณาอุทธรณ์.....	66
2.2.3.2.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	66
2.2.3.2.2 กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์.....	68
2.2.3.2.3 ขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์	70
2.2.3.2.4 กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	70
2.2.3.2.5 การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์	71
2.2.3.3 ผลของการอุทธรณ์.....	71
2.3 การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติภาษี	
โรงเรียนและที่ดิน พุทธศักราช 2475.....	72
2.3.1 ข้อพิพาททางภาษีที่ต้องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรียน	
และที่ดิน พุทธศักราช 2475	73
2.3.1.1 ข้อพิพาทที่เกิดจากการประเมินภาษี	73
2.3.1.2 ข้อพิพาทที่เกิดจากคำวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่	
ในกรณีที่ผู้รับการประเมินได้เสียหายเพราะทรัพย์สิน	
ว่างลง หรือชำรุดจนต้องซ่อมแซมในส่วนสำคัญ	73
2.3.1.3 ข้อพิพาทที่เกิดจากการวินิจฉัยคำขอยกเว้น ลดหรือปลด	
ค่าภาษี	74
2.3.2 การยื่นอุทธรณ์	74
2.3.2.1 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์.....	74
2.3.2.2 แบบคำอุทธรณ์.....	75
2.3.2.3 สถานที่ยื่นอุทธรณ์	75
2.3.2.4 กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์	75
2.3.3 การพิจารณาอุทธรณ์.....	76
2.3.3.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	76
2.3.3.2 กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์	78
2.3.3.3 ขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์.....	80
2.3.3.4 กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	80
2.3.3.5 การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	81
2.3.4 ผลของการอุทธรณ์.....	81

2.4 การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติภาษี	
บำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508	82
2.4.1 ข้อพิพาททางภาษีที่ต้องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุง	
ท้องที่ พ.ศ. 2508.....	83
2.4.1.1 ข้อพิพาทที่เกิดจากการประเมิน	83
2.4.1.2 ข้อพิพาทที่เกิดจากการประกาศกำหนดราคาปานกลางที่ดิน	83
2.4.2 การยื่นอุทธรณ์	83
2.4.2.1 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์.....	83
2.4.2.2 แบบคำอุทธรณ์.....	84
2.4.2.3 สถานที่ยื่นอุทธรณ์	84
2.4.2.4 กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์	85
2.4.3 การพิจารณาอุทธรณ์.....	85
2.4.3.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	85
2.4.3.2 กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์	87
2.4.3.3 ขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์.....	88
2.4.3.4 กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	88
2.4.3.5 การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	89
2.4.4 ผลของการอุทธรณ์.....	89
2.5 การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติภาษี	
ป่า พ.ศ.2510.....	91
2.5.1 ข้อพิพาททางภาษีที่ต้องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติภาษีป่า	
พ.ศ. 2510.....	91
2.5.2 การยื่นอุทธรณ์	92
2.5.2.1 ผู้มีสิทธิอุทธรณ์.....	92
2.5.2.2 แบบคำอุทธรณ์.....	92
2.5.2.3 สถานที่ยื่นอุทธรณ์	93
2.5.2.4 กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์	93
2.5.3 การพิจารณาอุทธรณ์.....	93
2.5.3.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	94

2.5.3.2	กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์	95
2.5.3.3	กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	96
2.5.3.4	ขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์.....	96
2.5.3.5	การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	97
2.5.4	ผลของการอุทธรณ์.....	97
2.6	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539.....	98
2.6.1	ข้อพิพาททางภาษีที่ต้องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539.....	99
2.6.1.1	ข้อพิพาทที่เกิดจากการประเมินภาษีหรือคำสั่งให้ชำระภาษี.....	99
2.6.1.2	ข้อพิพาทที่เกิดจากการวินิจฉัยคำขอคืนค่าภาษีและคำวินิจฉัยอื่นๆ ที่เป็นการกำหนดภาษีเป็นรายบุคคล .	100
2.6.2	การยื่นอุทธรณ์	101
2.6.2.1	ผู้มีสิทธิอุทธรณ์.....	101
2.6.2.2	แบบคำอุทธรณ์.....	101
2.6.2.3	สถานที่ยื่นอุทธรณ์	102
2.6.2.4	กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์	102
2.6.3	การพิจารณาอุทธรณ์.....	102
2.6.3.1	ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	103
2.6.3.2	กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์	104
2.6.3.3	ขอบเขตในการพิจารณาอุทธรณ์.....	104
2.6.3.4	กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	105
2.6.3.5	การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	105
2.6.4	ผลของการอุทธรณ์.....	106
3.	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองของต่างประเทศ	108
3.1	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองของประเทศอังกฤษ	108

3.1.1 การขอให้หน่วยงานทบทวนคำสั่ง	109
3.1.1.1 การยื่นขอให้ทบทวนคำสั่ง.....	109
3.1.1.2 การพิจารณาคำร้องขอให้ทบทวนคำสั่ง	110
3.1.1.3 ผลของการขอให้ทบทวนคำสั่ง.....	110
3.1.2 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์.....	110
3.1.2.1 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภาษีเงินได้	111
3.1.2.1.1 การยื่นอุทธรณ์.....	112
3.1.2.1.2 การพิจารณาอุทธรณ์	113
3.1.2.1.3 การขอให้พิจารณาคำวินิจฉัยอุทธรณ์ใหม่	114
3.1.2.1.4 ผลของการอุทธรณ์	115
3.1.2.2 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภาษีเงินได้พิเศษ.....	115
3.1.2.2.1 การยื่นอุทธรณ์.....	116
3.1.2.2.2 การพิจารณาอุทธรณ์	117
3.1.2.2.3 ผลของการอุทธรณ์	118
3.1.2.3 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภาษีมูลค่าเพิ่มและอากร	119
3.1.2.3.1 การยื่นอุทธรณ์.....	119
3.1.2.3.2 การพิจารณาอุทธรณ์	120
3.1.2.3.3 ผลของการอุทธรณ์	121
3.1.2.4 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินมูลค่าทรัพย์สิน.....	121
3.1.2.4.1 การยื่นอุทธรณ์.....	122
3.1.2.4.2 การพิจารณาอุทธรณ์	123
3.1.2.4.3 ผลของการอุทธรณ์	124
3.1.2.5 การอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินมูลค่าที่ดิน	124
3.1.2.5.1 การยื่นอุทธรณ์.....	125

3.1.2.5.2	การพิจารณาอุทธรณ์	126
3.1.2.5.3	ผลของการอุทธรณ์	127
3.2	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองของประเทศฝรั่งเศส	127
3.2.1	ข้อพิพาทที่ต้องอุทธรณ์ในฝ่ายปกครอง	128
3.2.2	การยื่นอุทธรณ์	129
3.2.2.1	ผู้มีสิทธิอุทธรณ์	129
3.2.2.2	กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์	130
3.2.2.3	แบบคำอุทธรณ์	131
3.2.2.4	สถานที่ยื่นอุทธรณ์	131
3.2.3	การพิจารณาอุทธรณ์	132
3.2.3.1	ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์	132
3.2.3.2	กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์	132
3.2.3.3	กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์	133
3.2.3.4	การทำคำวินิจฉัยอุทธรณ์	134
3.2.4	ผลของการอุทธรณ์	134
4.	วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางในการปฏิรูประบบการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษี ในฝ่ายปกครองของประเทศไทย	136
4.1	วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครอง ...	136
4.1.1	วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่นำมาใช้กับการอุทธรณ์ ข้อพิพาททางภาษี	136
4.1.1.1	กฎหมายขาดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการอุทธรณ์และ การคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์	137
4.1.1.2	การอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองมีหลาย รูปแบบไม่สอดคล้องกัน	142
4.1.1.3	การนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาใช้บังคับแก่ข้อพิพาททางภาษี	147

4.1.2 วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่าย	
ปกครอง.....	155
4.1.2.1 จำนวนขั้นตอนในการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่าย	
ปกครอง.....	155
4.1.2.2 มูลเหตุของการอุทธรณ์.....	156
4.1.2.3 การยื่นอุทธรณ์.....	157
4.1.2.3.1 กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์.....	157
4.1.2.3.2 แบบคำอุทธรณ์.....	160
4.1.2.4 การพิจารณาอุทธรณ์.....	161
4.1.2.4.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	161
4.1.2.4.2 อำนาจหน้าที่ของผู้พิจารณาอุทธรณ์.....	167
4.1.2.4.3 กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์.....	168
4.1.2.4.4 กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	175
4.1.2.4.5 การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	177
4.1.2.5 ผลของการอุทธรณ์.....	178
4.2 แนวทางในการปฏิรูปการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครองของ	
ประเทศไทย.....	180
4.2.1 แนวทางในการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์ข้อพิพาท	
ทางภาษีในฝ่ายปกครอง.....	182
4.2.2 แนวทางในการปฏิรูปเกี่ยวกับวิธีการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษี	
ในฝ่ายปกครอง.....	190
4.2.2.1 มูลเหตุของการอุทธรณ์.....	190
4.2.2.2 การแจ้งคำสั่งอันเป็นมูลเหตุให้อุทธรณ์.....	190
4.2.2.3 จำนวนขั้นตอนในการอุทธรณ์.....	191
4.2.2.4 การยื่นอุทธรณ์.....	193
4.2.2.4.1 กำหนดเวลายื่นอุทธรณ์.....	193
4.2.2.4.2 แบบคำอุทธรณ์.....	195
4.2.2.5 การพิจารณาอุทธรณ์.....	196
4.2.2.5.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์.....	196

4.2.2.5.2	อำนาจหน้าที่ของผู้พิจารณาอุทธรณ์.....	200
4.2.2.5.3	กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์.....	201
4.2.2.5.4	การคุ้มครองพยานที่มาให้อัยคำ.....	203
4.2.2.5.5	กำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์.....	204
4.2.2.5.6	การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์.....	207
4.2.2.6	ผลของการอุทธรณ์.....	207
4.2.2.6.1	การทุเลาการชำระภาษี.....	207
4.2.2.6.2	สิทธิฟ้องคดีต่อศาล.....	209
4.2.2.6.3	เงินเพิ่ม.....	209
4.2.2.7	การเยียวยาแก้ไขภายหลังการอุทธรณ์.....	210
4.2.3	กฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ภาษีในฝ่ายปกครอง พ.ศ.	211
5.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	224
ภาคผนวก		
ก.	ตารางเปรียบเทียบการอุทธรณ์ข้อพิพาททางภาษีในฝ่ายปกครอง.....	233
ข.	คำพิพากษากฎีกา.....	242
บรรณานุกรม		255